

2002-2010 жылдарға арналған "Ауыз су" салалық бағдарламасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 23 қаңтар N 93 Қаулысы

Ескерту. Тақырып және 1-тармақ өзгеріссіз қалдырылды - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

Елдің халқын қажетті мөлшерде және кепілдікті сапасында ауыз сумен тұрақты қамтамасыз ету, азаматтардың денсаулығы жай-күйін жақсарту мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

1. Қоса беріліп отырған 2002-2010 жылдарға арналған "Ауыз су" салалық бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері республикалық және жергілікті бюджеттерді қалыптастыру кезінде Бағдарламаны іске асыру үшін қаражат көз десін.

Ескерту. 2-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

3. Министрліктер мен ведомстволар, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері Бағдарламада көзделген іс-шаралардың тиісінше және уақытылы орындалуын қамтамасыз етсін.

4. Бағдарламаның орындалуын қамтамасыз етуді бақылау мен үйлестіру Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігіне жүктелсін.

Ескерту. 4-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

5. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

Қазақстан Республикасы

Үкіметінің

2002 жылғы 23 қаңтардағы

N 93 қаулысымен

бекітілген

2002-2010 жылдарға арналған салалық "Ауыз су" бағдарламасы

Ескерту. Мәтіндегі тақырып өзгеріссіз қалдырылды - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

Астана 2002 ж.

Бағдарламаның мазмұны

Ескерту. Мазмұнмен толықтырылды - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен

1. Бағдарламаның паспорты
2. К і р і с п е
3. Қазақстандағы ауыз су ресурстарын пайдаланудың қазіргі-жай күйіне талдау
4. Бағдарламаның мақсаты мен негізгі міндеттері
5. Бағдарламаны іске асырудың негізгі бағыттары мен тетігі
- 5.1. Қолданыстағы сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану ахуалында ұстап тұру үшін оларды қалпына келтіру және жетілдіру
- 5.2. Сумен нашар қамтылған аймақтарды кепілді сапалы ауыз сумен қажетті көлемде қамтамасыз ету үшін жаңа сумен жабдықтау жүйелерінің құрылысын салуды ж а л ғ а с т ы р у
- 5.3. Ауыз сумен жабдықтау жүйелерін республикалық және коммуналдық меншікке б ө л у
- 5.4. Құрылысы аяқталған ауыз сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану жөнінде ұйымдар құру және оларды материалдық-техникалық жарақтандыру
- 5.5. Сумен жабдықтаудың жаңа көздерін игеру және балама көздерін дамыту
- 5.6. Тұтынылатын ауыз су сапасын жақсарту және оны ұтымды пайдалану
- 5.7. Су объектілерінің экологиялық және санитарлық-гигиеналық жай-күйін жақсарту
- 5.8. Ауыз суды ұтымды пайдалану проблемаларын бұқаралық ақпарат құралдарында к е ң і н е н ж а р и я е т у
- 5.9. Сумен қамтамасыз ету қызметін басқаруды және үйлестіруді жетілдіру және экономиканың су шаруашылығы саласында білікті кадрлар даярлау
6. Қажетті ресурстар және оларды қаржыландыру көздері
7. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтиже
8. 2002-2010 жылдарға арналған»"Ауыз су" салалық бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

Бағдарламаның паспорты

Ескерту. Паспорты жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

Атауы 2002-2010 жылдарға арналған "Ауыз су"
салалық бағдарламасы
Ә з і р л е у ү ш і н
негіздеме "Қазақстан Республикасы азаматтарының
денсаулық жағдайын жақсарту жөніндегі

бірінші кезекті шаралар туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 18 мамырдағы N 3956 Жарлығы; Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005 жылғы 29 наурыздағы N 5 хаттамалық отырысының 2.2-тармағы; Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 20 сәуірдегі N 319 қаулысымен бекітілген Мемлекет басшысының 2005-2007 жылдардағы Қазақстан халқына жыл сайынғы жолдауларын іске асыру жөніндегі негізгі бағыттардың (іс-шаралардың) жалпыұлттық жоспарын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007-2009 жылдарға арналған бағдарламасын орындау жөніндегі іс-шаралар жоспарының 59-тармағы

Мемлекеттік орган

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі

Бағдарламаның мақсаты

Халықты қажетті мөлшерде және кепілдік беретін сапада ауыз сумен орнықты қамтамасыз ету

Бағдарламаның міндеттері

Халықтың кепілдік беретін сапада және қажетті мөлшерде ауыз суға қол жеткізуін ұлғайту;
орталықтандырылған сумен жабдықтау көздерінің суын пайдаланатын халықтың санын ұлғайту;
санитарлық ережелердің талаптарын және сапа стандартының нормаларын толық сақтауды қамтамасыз ету жолымен су көздерінің және сумен жабдықтау жүйелерінің сенімділігін арттыру;
ауыз суға жарамды сапалы жергілікті жер асты суларын барынша пайдалану;
жер үсті көздерінің суын ауыз су мақсатында орталықтандырылмаған пайдалануды болдырмау;
халықтың су факторына байланысты сырқаттануын азайту;
халықтың санитарлық-эпидемиологиялық

салауаттылығын қамтамасыз ету;
сумен жабдықтау көздеріне экологиялық кері
әсер ету мүмкіндігін болдырмау;
жекелеген өңірлер мен өзен бассейндері
бойынша ауыз су сапасын мониторингтеудің
жедел жүйесін құру;
құрылыста, ауыз суды тазарту және дайындау
жүйелерінде жаңа технологиялар мен
материалдарды енгізу жолымен берілетін бір
текше метр судың құнын төмендету.

Іске асыру
мерзімі

2002-2010 жылдар, оның ішінде
1-кезең - 2002-2005 жылдар;
2-кезең - 2006-2010 жылдар.

Қаржыландыру
көздері және
көлемі

Іс-шараларды іске асыруға республикалық
және жергілікті бюджеттердің,
жеңілдетілген жағдайда сыртқы заемдар мен
гранттардың қаражаты, сондай-ақ шаруашылық
жүргізуші субъектілер қаражатын тарту
көзделген, оның ішінде жалпы көлемде:

2 0 0 6 ж ы л ғ а

республикалық бюджет - 12 211,0 млн. теңге;
жергілікті бюджеттер - 2 089, млн. теңге;
шаруашылық жүргізуші субъектілердің
қаражаты - 1 000 млн. теңге

2 0 0 7 ж ы л ғ а

республикалық бюджет - 18 218,0 млн. теңге;
жергілікті бюджеттер - 14 121,8 млн. теңге;
шаруашылық жүргізуші субъектілердің
қаражаты - 8 724,5 млн. теңге.

2 0 0 8 ж ы л ғ а

республикалық бюджет - 23 640,0 млн. теңге;
жергілікті бюджеттер - 15 299,3 млн. теңге;
шаруашылық жүргізуші субъектілердің
қаражаты - 23 724,5 млн. теңге.

2 0 0 9 ж ы л ғ а

республикалық бюджет - 41 915 млн. теңге*;
жергілікті бюджеттер - 16 640,0 млн. теңге*;
шаруашылық жүргізуші субъектілердің
қаражаты - 5 111,5 млн. теңге*.

2 0 1 0 ж ы л ғ а

республикалық бюджет - 44 450,0 млн. теңге*;
жергілікті бюджеттер - 18 360 млн. теңге*;
шаруашылық жүргізуші субъектілердің
қаражаты - 8 431,5 млн. теңге*.

Ескертпе* : 2008 - 2010 жылдарға арналған қаржыландыру көлемі тиісті қаржы жылына арналған бюджетті қалыптастыру кезінде нақтыланатын болады

Күтілетін нәтижелер Республикада сумен жабдықтауға арналған салалық базалар, жабдық, құралдар мен құрауыштарын шығару жөнінде жаңа технологиялық өндірістер құру; ауыз сумен жабдықтауды жақсартуды қажет ететін 7231 ауылдық елді мекенді, 174 кентті және 86 қала мен шағын қалаларды толық қамту үшін жүйелер мен құрылыстар салу және қайта жаңарту; халықтың кепілдік беретін сапада және қажетті мөлшерде ауыз суға қол жеткізуін ұлғайту, ол сумен қамтамасыз етілу деңгейін 80 %-ға арттырады; суды орталықтандырылған сумен жабдықтау көздерінен пайдаланатын халықтың санын тұтастай ел бойынша 20-25 %-ға, ал жекелеген өңірлер бойынша 40 %-ға және одан жоғары арттыру; берілудің су факторына байланысты халықтың жіті ішек жұқпалары тобы бойынша, А вирустық гепатиті бойынша сырқаттануын 80-90 %-ға азайту, бұл халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз етеді; ауыз суға жарамды суды дайындау жөніндегі озық отандық және шетелдік технологиялардың жаңа жетістіктерін енгізу; сумен неғұрлым аз қамтылған өңірлер халқының ауыз суға қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін сумен жабдықтаудың балама көздерін

д а м ы т у ;
ауыз сумен жабдықтау жүйелерін
республикалық және коммуналдық меншікке
б ө л у ;
сумен қамтамасыз ету қызметін басқаруды
және үйлестіруді жетілдіру және
экономиканың су шаруашылығы саласында
білікті кадрлар даярлау.

2. КІРІСПЕ

Ескерту. Кіріспеге өзгерту енгізілді - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

Салалық "Ауыз су" бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Халық денсаулығы" мемлекеттік бағдарламасы туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 16 қарашадағы N 4153 Жарлығына және "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000-2002 жылдарға арналған Іс-қимыл бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралардың жоспары туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 7 наурыздағы N 367 қаулысына сәйкес әзірленді.

Халықты сапалы ауыз сумен қамтамасыз ету су көздерінің ластануына, санитарлық-эпидемиологиялық ахуалдың нашарлауына, сумен жабдықтау жүйелерінің қанағаттанғысыз техникалық жай-күйіне байланысты өзекті міндеттердің бірі болып т а б ы л а д ы .

Халықты тұщы сумен қамтамасыз ету проблемасы әлемнің барлық елдері үшін маңызды болып отыр. Бүкіл адамзаттың үштен бір бөлігі ауыз суға қол жеткізе алмауда , ал екі миллиардтан астам адам санитарлық жағдайлармен қамтамасыз етілмеген.

Осыған байланысты Біріккен Ұлттар Ұйымының (бұдан әрі - БҰҰ) Бас ассамблеясының шешімімен 2003 жыл Халықаралық тұщы су жылы деп жарияланды, ал 2005 жылғы 22 наурыз - Халықаралық су ресурстары күнінен бастап 2005-2015 жылдар кезеңі "Су өмір үшін" іс-қимылының халықаралық он жылдығы болып ж а р и я л а н д ы .

Бағдарлама "Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулық жағдайын жақсарту жөніндегі бірінші кезекті шаралар туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 18 мамырдағы N 3956 Жарлығын орындауға және 2015 жылға қарай сумен жабдықтау және санитария секторында Мыңжылдықтың Дамуының Мақсатына қол жеткізуге бағытталған. Осының дәлелі ретінде Қазақстан Республикасының Президенті 2005 жылғы 19 қыркүйекте екінші Азаматтық форумда " екінші онжылдықтың басталуына қарай біз сапалы ауыз суға қол жеткізу проблемасын тұтастай шешуіміз қажет. Ашық немесе нормативтерге сәйкес келмейтін су айдындарынан суды пайдаланатын бірде-бір елді мекен қалмауы тиіс" деген болатын.

Бағдарламада Қазақстанда ауыз су ресурстарын пайдаланудың қазіргі жай-күйін талдау, мақсаттары мен негізгі міндеттері, бағдарламаны іске асырудың негізгі

бағыттары мен тетіктері, қажетті ресурстар мен оларды қаржыландыру көздері, бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтиже қамтылған.

Бағдарлама іске асыру мерзімі бойынша ұзақ мерзімдіге жатады.

3. Қазақстанда ауыз су ресурстарын пайдаланудың қазіргі жай-күйін талдау

Ескерту. 3-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

1999 жылғы 1 қаңтардағы халық санағына сәйкес республикамызда 14,96 млн. адам, оның ішінде 8,38 млн. адам қалалар мен кенттерде, 6,58 млн. адам ауылдық елді мекендерде тұрады.

Ауыл халқының 300 мыңға жуық адамы сапалы ауыз сумен қамтамасыз етілуі тиісті дәрежеде болмай тұрған, халқының саны 250 адамға дейінгі кенттерде тұрады.

86 қала мен 174 кенттің 81 қаласы мен 139 кенті орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйелерімен қамтылған. Су құбыры желісінің жалпы ұзындығы 23,47 мың км және кәріз 11,13 мың км.

1-кесте

N	Облыс	Елді мекендер саны (селолар, ауылдар)	Халық саны, мың адам	Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйелерін пайдаланатындар	
				елді мекендер саны	ауыз суға қол жеткізген адамдар мың адам
1	Ақмола	671	416,465	303	258,933
2	Ақтөбе	422	308,639	61	133,63
3	Алматы	774	1267,345	419	960,169
4	Атырау	187	281,731	39	144,203
5	Шығыс Қазақстан	823	577,163	199	251,665
6	Жамбыл	379	587,771	135	337,134
7	Батыс Қазақстан	477	368,146	109	203,3
8	Қарағанды	497	313,996	153	205,626
9	Қостанай	682	452,85	136	176,935
10	Қызылорда	272	419,298	151	351,89
11	Маңғыстау	51	139,924	18	64,155

12	Павлодар	406	284,024	58	97,175
13	Солтүстік Қазақстан	714	411,303	194	161,745
14	Оңтүстік Қазақстан	876	1440,059	408	833,025
Жиыны:		7231	7268,714	2383	4179,585

кестенің жалғасы

Жергілікті су көздерінің суын пайдаланатындар				Тасып әкелінетін суды пайдаланатындар		
жер асты суын		жер үсті суын				
елді мекендер саны	халық, мың адам	елді мекендер саны	халық, мың адам	елді мекендер саны	халық, мың адам	
1	310	142,657	17	5,734	41	9,141
2	347	168,629	2	1,289	12	5,091
3	296	250,608	49	55,46	10	1,108
4	36	20,694	22	14,289	90	102,545
5	508	221,429	110	103,006	6	1,063
6	209	218,457	27	24,569	8	7,611
7	314	135,416	41	22,936	13	6,494
8	334	106,014	1	1,07	9	1,286
9	415	223,148	62	18,984	69	33,783
10	109	63,599	8	3,506	4	0,303
11	21	45,61	0	0	12	44,169
12	336	177,98	1	0,528	11	8,341
13	484	240,475	15	3,721	21	5,362
14	313	415,298	90	108,891	65	82,845
4032	2430,014	445	363,983	371	309,142	

2-кесте

Қала тұрғындарының сумен жабдықтау жүйелеріне қол жеткізу деңгейі				
Р/с N	Облыстар	Халық саны, адам	Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйесіне 24 сағат қол жетімділігі бар халық саны, адам	
			жалпы саны	оның ішінде нормативті сападағы ауыз суға
1	Ақмола	352,204	229,247	92,542
2	Алматы	473,978	380,124	330,907

3	Ақтөбе	374,775	363,032	351,423
4	Атырау	261,702	169,717	165,911
5	Шығыс Қазақстан	853,366	791	734,317
6	Жамбыл	447,406	403,25	403,25
7	Батыс Қазақстан	262,518	254,452	254,452
8	Қарағанды	1116,456	1054,742	997,369
9	Қостанай	498,63	447,376	367,868
10	Қызылорда	364,248	259,252	82,145
11	Маңғыстау	274,628	179,407	179,407
12	Павлодар	487,817	474,536	345,663
13	Солтүстік Қазақстан	227,44	204,979	190,589
14	Оңтүстік Қазақстан	880,663	633,862	552,118
15	Алматы	1209,485	1204,633	1204,633
16	Астана	529,335	528,635	528,635
Жиыны:		8614,651	7578,244/87,9	6781,229/78,7

кестенің жалғасы

	Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйесіне кесте бойынша қол жетімділігі бар халық саны, адам	Сумен жабдықтау жүйесіне қол жетімділік		
		үңғыма, құдық	тасып әкелінеді	жалпы су пайдалану, тазартпай
1	65,226	49,94	7	0,79
2	26,719	60,995	5,5	0,64
3	11,167			0,57
4	61,603	4,856	25,526	
5	7,331	54,655		0,38
6	30,26	7,612	6,284	
7	3,751	4,315		
8	26,748	32,033	1,51	1,42
9	38,052	10,391	2,811	
10	59,972	33,418	11,606	
11	59,506		35,715	

12	0,701	11,116	1,464	
13	16,05	6,411		
14	92,401	129,968	24,432	
15		4,852		
16			0,7	
	499,487/5,79	410,562/4,76	122,548/1,42	3,81/0,04

1 және 2-кестелерде Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендері мен қалаларының сумен жабдықталуының жай-күйі туралы деректер келтірілген. Орталықтандырылған сумен жабдықтау қызмет көрсетулерімен қамтылу деңгейі 6 771,8 мың адамды құрайды немесе қала халқының 79,4%-ы тәулігіне 24 сағат бойы сапалы ауыз суға, орталықтандырылған кәріз жүйелеріне - 5 373,5 мың адам немесе 63,1% қол жеткізе алады. Сонымен қатар 537,3 мың адам немесе жалпы қала халқының 6,3 %-ы ауыз су ретінде және шаруашылық-тұрмыстық мақсатта аула және қоғамдық құдықтардың, ұңғымалардың және жер үсті көздерінің суларын, сондай-ақ тасып әкелінетін суды пайдаланады.

7231 елді мекенде тұратын ауыл халқын ауыз сумен қамтамасыз ету күрделі проблемаға айналып отыр. Ауылдық кенттерді орталықтандырылған сумен жабдықтау жергілікті (бір кентке арналған) және топтық (кенттер тобына арналған) су құбырларын салу жолымен шешіліп отыр. Салынған 79 топтық су құбырларының жалпы ұзындығы 90-жылдардың басында 17,1 мың километрге жетті, олармен 1276 ауылдық кент қамтамасыз етілді.

Жиырма жылдан астам уақыт бойы республиканың солтүстік облыстарында өзінің параметрлері бойынша бірегей, жалпы ұзындығы 6 мың километрден астам Есіл, Преснов, Булаев және Беловодский топтық су құбырлары пайдаланылып келді. Қостанай облысы топтық су құбырларының ұзындығы 3,4 мың километрді құрады.

Батыс Қазақстан облысының аумағында мынадай: жалпы ұзындығы 1,7 мың километр болатын Фурманов, Тайпақ және Камен топтық су құбырлары пайдаланылып келді, олар 100-ден астам кенттерге қызмет ететін. Ұзындығы тиісінше 1125,6 және 406,4 километр болатын Нұра және Сілеті топтық су құбырлары Ақмола облысының 73 ауылдық елді мекенін сумен қамтамасыз етіп отырды.

Ауылдағы барлық ірі су құбыры оларды ұстауға арналған мемлекеттік дотациямен пайдаланылып келді.

Жергілікті су құбырлары мен кентішілік желілердің жалпы ұзындығы 29,0 мың километрді құрады, олар 2,6 мың ауылдық елді мекенді сумен қамтамасыз ететін еді. Республика бойынша тұтас алғанда, 3,5 млн. адам (ауыл халқының 60%-ға дейіні) су құбырының суымен қамтамасыз етілген болатын. Халықтың қалғаны құбырлы және шахталы құдықтардың, сондай-ақ ашық су қоймаларының суын және тасымалданатын суды пайдаланды.

Су құбырларының көпшілігінің іске қосылғанына немесе күрделі жөндеу жүргізілгеніне 20-25 жылдан, Қазақстанның солтүстігінде 30 жылдан астам уақыт өткен. Бірқатар су құбырлары мен олардың жекелеген тармақтарының қызмет ету мерзімі өткен, соған орай авариялардың саны көбейді. Тек 2000 жылдың өзінде ғана 7097, оның ішінде Қарағанды облысында - 1218, Атырау облысында - 1022, Жамбыл облысында - 688 авария тіркелген. Авария жағдайының көп болуы судың қайталап ластануына, су беруде ұзақ іркілістерге, желілердегі судың көп ағып кететіні, жекелеген жағдайларда 30 және одан да артық пайызға жететін, судың өндірістік емес ысырабына ықпал етуде, бұл электр энергиясының артық жұмсалуына және сайып келгенде 1 текше метр судың өзіндік құнының өсуіне әкеп тірейді.

Нәтижесінде ауылдық елді мекендердің көпшілігі топтық су құбырларының қызметінен бас тартты. Көптеген елді мекендер пайдаланушы ұйымдардың ұзақ уақытқа созылған төлемеуінен сумен жабдықтаудан ағытылып тасталды.

Қазіргі кезде, экономикалық қиындықтарға байланысты бұрын Павлодар және Солтүстік Қазақстан облыстарының 100-ден астам кентін сумен қамтамасыз ететін Беловод топтық су құбырының пайдаланылуы толық тоқтатылды.

Тұтынушылардың төлем қабілетсіздігінен және жекелеген тармақтардың істен шығуынан Батыс Қазақстан облысының Фурманов, Қаратөбе және Тайпак, Оңтүстік Қазақстан облысының Дарбаза және Жетісай және басқа да бірқатар облыстардағы топтық су құбырлары жұмыс істемейді.

Топтық су құбырлары жүйесінің қолайсыз болуы және олардың өте нашар техникалық жай-күйі, жекелеген аумақтарда жер асты суларының барланған кен орындары бола тұра, пайдалануға кететін артық шығындар осы су шаруашылығы кешенін басқарудың тиімділігі мардымсыз екенін айғақтайды және оны қайта ұйымдастыру жөніндегі іс-шараларды орындауды талап етеді.

Еліміздің халқын ауыз сумен қамтамасыз етудің 1991 жылға қарай қол жеткізілген деңгейі аталған себептерге байланысты, сондай-ақ соңғы он жылда су құбырларының жұмыс істеуі үшін инвестициялық қолдаудың болмауынан күрт төмен түсіп кетті. Қазіргі кезде топтық су құбырларынан жергілікті - 2,1 мың кенттің тек 513 ауылдық кенті қамтамасыз етіледі. Халықтың ауыз сумен қамтамасыз етілуінің орташа республикалық көрсеткішінің жыл сайынғы төмендеуі 3-5%-ға жетті.

Республикадағы жұмыс істеп тұрған көптеген су құбырлары пайдаланудың ұзақ мерзіміне, су тазалау технологиясының тозуына байланысты санитарлық талаптарға жауап бермейді және нормативтік сапалы су беруді қамтамасыз ете алмай отыр. Республика бойынша жұмыс істеп тұрғандарының ішінен 25,8%, ал Жамбыл облысында - 89,7%, Павлодар облысында - 57,1%, Шығыс Қазақстан облысында - 50,8%, Батыс Қазақстан облысында - 46%, Қарағанды облысында - 36% санитарлық талаптарға сай келмейді. Астана мен Алматы қалаларында да жағдай айтарлықтай жақсы емес, онда су құбырларының тиісінше 50% мен 31,2% санитарлық нормаларға

с а й к е л м е й д і .

Республикадағы жер беті суларының ресурстары жылдық ылғалдылығы бойынша орташа мөлшері 100,5 текше км. құрайды, оның 56,5 текше км. республика аумағында құралады. Қалған көлемі шектес мемлекеттерден (Қытай, Өзбекстан, Қырғызстан және Р е с е й) к е л і п т ү с е д і .

Қолдағы су ресурстарының орташа шаруашылық пайдалану үшін көлемі жылдың сулылығы бойынша орташа мөлшері ысырапқа кететін міндетті шығындарын шегергенде, санитарлық, экологиялық, көліктік-энергетикалық талаптарды қанағаттандыру 46 текше километрден аспайды. Су аз болған жылдары су ресурстарының жалпы көлемі 58 текше километрге дейін, ал бар судың көлемі тиісінше - 26 текше километрге дейін төмендейді. Бұдан басқа, жер бетіндегі сулардың ресурстары біркелкі орналаспаған, бұл оларды тасымалдауға үлкен шығын жұмсауға ә к е п с о ғ а д ы .

Жер асты суларының ресурстары: жылына 15,84 текше километр жинақталған пайдалану қоры бар 623 жер асты су көздері барланды. Олардың ішінде тұщы су жылына 12,68 текше километрді құрайды. Тікелей шаруашылық-ауыз су мақсаттары үшін жылына 6,13 текше километр жинақталған қоры бар 494 жер асты су орындары б а р л а н д ы .

Ауыз судың барланған пайдалану қорлары республиканың жинақталған қажетінен 2 есеге асып түседі және бір адамға шаққанда тәулігіне 1,12 текше метрді құрайды. Осымен бірге пайдаланылатын қорлар біркелкі орналаспаған: сумен үлестік қамтамасыз ету Атырау, Солтүстік Қазақстан облыстарында тәулігіне 0,08 текше метр, Жамбыл, Алматы және Павлодар облыстарында тәулігіне - 1,6-2,3 текше метрге дейін ө з г е р і п о т ы р а д ы .

Шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау үшін жарамды болжанған ресурстарының шектеулі таралуы және барланған қорларының болуы Атырау, №Солтүстік Қазақстан, Батыс Қазақстан және Маңғыстау облыстарын, Ақмола, Павлодар, Ақтөбе, Қызылорда және Қарағанды облыстарының жекелеген аудандарын нашар және ішінара қамтамасыз етілген аумаққа жатқызуға мүмкіндік береді.

Жер асты тұщы суларының негізгі ресурстары (жалпы қорлардан 60%-ке дейін) Алматы, Жамбыл және Оңтүстік Қазақстан облыстарында шоғырланған.

Жер асты тұщы суларының тапшылығы жағдайында олар тіпті де толық көлемде пайдаланылмайды, барланған орындардың жалпы санынан (623) барланған қорлардан 7% ғана құрайтын жинақталған су қайтарғысымен пайдаланылатыны 330-дан аспайды.

Қайтарылатын су көлемі қазіргі деңгейде 4,0-ге жуық текше километрді құрайды, жер бетіндегі су объектілеріне қайтарылатыны - 3,4 текше километр. Қайтарылған сулар табиғи сулар мен қоршаған ортаның ластануының негізгі көзі болып табылады. Қайтарылған сулардың өзендерге келіп түскен негізгі мөлшері Сырдария (47%) және

Ертіс (34%) өзендерінің бассейндерінде орын алған. Қалған көлемі Іле өзеніне (8%), Нұра өзеніне (5%) және қалған өзендерге (6%) тиесілі.

Су ресурстарының қолдағы жиынтық көлемі қазіргі заманғы деңгейде халық шаруашылығында пайдалану мүмкіндігіне қарай 46,9 текше километрді құрайды.

Жекелеген аймақтарда экономика салаларын дамытуға және халықты сумен қамтамасыз етуге арналған су ресурстарының өсуі жер асты суларын неғұрлым кеңінен пайдалану және жер бетіндегі су ресурстарын аймақаралық бөлу (бұру) жолымен жүзеге асырылады. Осы мақсаттарда:

Республика астанасы Астана қаласын сумен қамтамасыз етуге арналған Вячеслав су қоймасына келіп құятын Ертіс-Қарағанды арнасы және Ертіс-Қарағанды-Есіл өзені су ағары салынды;

Атырау және Маңғыстау облыстары тұтынушыларының шаруашылық-ауыз су және өндірістік мұқтаждары үшін су дайындауға мұнай кен орындарына тәулігіне 260 мың текше метр тұщы су беруге есептелген Астрахань-Маңғышлақ суағары салынды;

Көкшетау қаласының және Шортанды - Бурабай курорт аймағын және басқа да бірқатар тұтынушыларды сумен жабдықтау үшін Есіл өзеніне Сергеев су қоймасынан су беретін Көкшетау өндірістік су құбырының құрылысы жалғасуда.

Ел халқының 1999 жылы шаруашылық-тұрмыстық мұқтаждарына арналған суды тұтынуы 0,83 текше километрді, оның ішінде: қалалардың халқы - 0,65 текше километрді, ауыл тұрғындары - 0,18 текше километрді құрады, бұл экономиканың барлық салаларының жалпы тұтынуының 4-6% шегінде.

Шаруашылық ауыз су тұтынудың жалпы көлемінде жер асты сулары 0,54 текше километрді (65,2%), жер үсті сулары 0,29 текше километрді (34,8%) құрайды.

Ақтөбе, Жамбыл және Оңтүстік Қазақстан облыстарында жер асты суларын пайдалану - (88-89%) басымдыққа ие.

Қостанай, Маңғыстау, Ақмола және Павлодар облыстарында жер үсті суларының үлесі 55-тен 70%-ға дейін құрайды. Жер үсті сулары есебінен Астана, Атырау, Орал, Алматы, Петропавл және басқа да қалалар толық немесе ішінара қамтамасыз етіледі.

Шаруашылық-ауыз су мұқтаждарына арналған суды тұтынудың нақты үлесі 1997 жылы республика бойынша орташа алғанда қалалардың бір тұрғынына шаққанда Алматы облысында тәулігіне 206 л-ден өзгере отырып тәулігіне 167 л, Қызылорда және Атырау облыстарында тәулігіне 120 л дейін құрады. Ауылдық кенттер тұрғынының суды тұтынуы тәулігіне 68 л, Қостанай, Алматы және Шығыс Қазақстан облыстарында тәулігіне 70-75 л өзгере отырып, Маңғыстау облысында тәулігіне 25 л дейін құрайды.

Республика бойынша орташа алғанда (нормативтен %) халықтың сумен қамтамасыз етілуі қалалар үшін 85%-ды, Алматы облысында - ең көп шамасы 92%-ды және Қызылорда облысында ең аз шамасы 62%-ды құрады. Ауылдық кенттерде орта есеппен 71%-ды, Алматы облысында - 84%-дан ауытқи отырып, Маңғыстау облысында 42%-ға дейін құрайды.

Халыққа берілетін 1 текше метр судың құны әр түрлі себептерге байланысты жекелеген аймақтарда 60-80 теңгеге жетті және одан да жоғары болды, облыстар бөлінісінде және сумен жабдықтау жүйелерінде ол 18-25 теңгеден 40-60 теңгеге дейін ауытқып отырады. Солтүстік Қазақстанның топтық су құбырлары бойынша берілетін судың нақты өзіндік құны 2000 жылы 100 теңгеге жетіп, одан да асып түсті.

Іс жүзінде барлық ірі ағын сулар бойынша жайылма судың сапасы ауыз су стандарттарына сай келмейді. Шекарааралық аса ірі өзендер болып табылатын Ертіс, Іле, Жайық, Сырдария қатты ластанған және алдын ала дайындамайынша шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау үшін пайдалануға жарамайды.

Жайық өзені фенолмен (шоғырланудың жол берілетін шегінің 3 өлшеміне дейін) (бұдан әрі - ШЖШ), синтетикалық үстіңгі активті заттармен (1,4 ШЖШ-ға дейін) ластанған. Ілек өзенінің жайылма суы бормен (21,8 ШЖШ-ға дейін) және алты валентті хроммен (1,4 ШЖШ-ға дейін) ластануы өткір экологиялық проблема күйінде қалуда. Нұра және Шерубай-Нұра өзендері "сынаппен екінші қайта ластанған" объектілер санатына өтті. Нұра өзені табанының шөгінділерінде, суының құрамында және бетінде сынаптың шоғырлану деңгейі бойынша республикадағы ең лас өзен болып табылады. Ертіс өзені суының мыспен (2 ШЖШ-ға дейін) және мырышпен (25 ШЖШ-ға дейін) ластануы жоғары күйде қалып отыр. Ертіс өзенінің алабына жыл сайын 120 млн. текше метрдей (1999 жылы - 146 млн. текше метр) "ластанған" ағынды су жіберілді.

Суды ластаушылар қатарына өнеркәсіп, кен өндіруші және өңдеуші кәсіпорындардан басқа, қала құрылысы, мал шаруашылығы фермалары, суармалы егіншілік жерлер, әртүрлі тұндырғыштар, қатты, сұйық қалдықтар мен мұнай өнімдері қоймалары жатады. Негізгі ошақтарда қорғасынмен, мырышпен, кадмиймен, темірмен, селенмен, марганецпен ластану дәрежесі 10-нан 100 ШЖШ-ға дейін жетеді.

Республика шегінде жер асты суларын ластаудың 700-ден астам ықтимал көзі анықталды, олардың 241-і жер асты суларының гидрохимиялық жай-күйіне тікелей әсер етеді. Ластау көздерінің ең көбі Алматы, Қарағанды және Шығыс Қазақстан облыстарында анықталды. Жер асты суларының ластану учаскелерінің негізгі бөлігі минералданудың жоғарылығымен, кермектілігінің артуымен, сульфаттар мен хлоридтердің ШЖШ-дан асып түсетін мәнге дейін шоғырлануымен сипатталады. Анықталған 75 учаске жер асты суларында азот қосындыларының, оның ішінде 49-ы мұнай өнімдерінің (35-і - тұрақты); 59-ы ауыр металдардың (40-ы - тұрақты); 41-і фенолдың (35-і - тұрақты); 28-і органикалық қосындылардың (22-і - тұрақты) болуымен с и п а т т а л а д ы .

Анықталған ластаушы заттар қауіптілігінің сыныбы бойынша 127 учаске жер асты суларын ластаудың қауіпті, 63-і - қауіп орташа, 48-і - қауіп жоғары және 3-і - төтенше қауіпті сыныппен сипатталады.

Жер асты сулары сапасының нашарлау қатері 70 елді мекендегі 113 су көздерінде және шаруашылықтық-ауыз сумен жабдықтауға арналған 41 жер асты суларын

Республикада жыл өткен сайын орталықтандырылмаған көздер суының ластануы өсу үстінде. Микробиологиялық көрсеткіштер бойынша гигиеналық нормаларға сай келмейтін ауыз су сынамаларының үлес салмағы ел бойынша орта есеппен 8,1 пайызды құраса, ал Жамбыл, Қостанай, Маңғыстау, Павлодар және Солтүстік Қазақстан облыстары бойынша бұл республикалық көрсеткіштен жоғары.

Сонымен қатар 2003 жылмен салыстырғанда санитарлық талаптарға жауап бермейтін су құбырларының саны 350-ден 290-ға дейін, оның ішінде ауылдық жерлерде 321-ден 272-ге дейін қысқарды.

Алайда орта есеппен алғанда санитарлық талаптарға жауап бермейтін су құбырларының республикалық көрсеткіші 12,5% болған кезде, Жамбыл облысында - 33,9%, Шығыс Қазақстан облысында - 20,7%, Алматы облысында - 13,2% жоғарғы қ а л п ы н д а қ а л ы п о т ы р .

Ауыз су сапасының ойдағыдай болмауы елдің жекелеген аймақтары халқының жұқпалы ауруларға шалдығуының жай-күйіне әсер етпей қоймайды. Бірінші кезекте бұл су арқылы берілетін қантышқақ, іш сүзегі, бауыр қабынуының А вирусы аурулары.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша кейінгі уақытта су құбыры суына байланысты жұқпалы ауруларға топтап шалдығу жүйелі сипат алып отыр. Егер 1992 жылы зардап шеккендер саны 181 адам 4 іш сүзегі ошағы тіркелсе, 1995 жылы зардап шеккендер саны 305 адам 5 оқиға тіркелді, ал 2000 жылы 3220 адам зардап шеккен 7 оқиға болды. Бұл ретте 2000 жылы Қарағанды (Шахтинск, Абай қалалары) және Шығыс Қазақстан (Қатонқарағай ауданының Фықолка ауылы) облыстарында су құбырлары суын тұтынумен байланысты зардап шеккендер саны 1,5 мың адам (1995-1997 жылдарды қоса алғандағыдан үш есе көп) іш сүзегі індетінің 3 ошағы тіркелді. 2001 жылы ақпан айында ғана Қостанай облысындағы Арқалық қаласында және Қарағанды облысының Теміртау қаласында зардап шеккендердің жалпы саны 448 адам іш сүзегімен аурудың екі ошағы тіркелді. 2004 жылы республикада Ақтөбе облысының Темір ауданы Кеңқияқ кентінде жіті ішек жұқпасы орын алғандығы тіркелген, онда 305 адам, оның ішінде 189 бала, Көкшетау қаласында 85 адам зардап шеккен, олардың 70-і балалар. 2004 жылғы тамыздан бастап 2005 жылғы қаңтар аралығында Қарағанды облысының Абай қаласында А вирустық гепатитімен ауырған 666 адам тіркелген, олардың 473-і балалар мен жасөспірімдер.

Республика бойынша орта есеппен алғанда су арқылы берілетін бауырдың қабыну ауруы 22,6%-ті құрайтыны белгілі болды, бұл көрсеткіш Ақмола облысында 47,9%, Қызылордада - 41,8%, Қостанайда - 31,1%, Қарағандыда - 27,6% құрайды.

Бауыр қабынуы ауруының ең ірі ошағы Қызылорда облысы Шиелі ауданының тұрғындары арасында тіркелді. Елді мекендер су ішетін Жиделі су құбырын ажыратып тастаудың нәтижесінде ауданда ауруға шалдығу көрсеткіші 100 мың тұрғынға

ш а қ қ а н д а 1 9 9 5 а д а м ғ а ж е т т і .

Ауыз су сапасының нашарлығы және сумен қамтамасыз етудің жеткіліксіздігі себебінен Батыс Қазақстан, Атырау және Солтүстік Қазақстан облыстарында бауыр қабынуы ауруының ошақтары пайда болды.

Қалыптасқан ахуал су көздерінің үдемелі ластануының, су құбырларының құрылыстары мен тарату желілерінің санитарлық-техникалық жағдайының нашарлауының, бірқатар су құбырларында қажетті тазарту құрылыстарының кешені мен залалсыздандыру қондырғылары болмауының, коммуналдық шаруашылық ұйымдарының материалдық-техникалық базасы әлсіздігінің заңды салдары болып т а б ы л а д ы .

Халықтың ауыз су мұқтажы үшін тұтынатын су сапасының және қол жетімділігінің төмендеуіне мынадай факторлар әсер етеді:

су көздерінің, әсіресе жер үсті суларының өнеркәсіптік, ауыл шаруашылық және шаруашылық-тұрмыстық шайынды сулармен жалпы техногенді ластануы;

су құбырларының және кәріз желілері мен құрылыстарының суды тиісінше дайындауды әрі шайынды суларды тазалауды қамтамасыз етпейтіндей тозуы;

құбырлардың тотығуға қарсы үстіңгі жабынының бүлінуіне байланысты бактериялық әрекет өнімдерімен ауыз судың екінші қайта ластануы;

ауыз су үшін төлем жөніндегі баға саясатының, тарифтер тетігінің жетілдірілмеуі, коммуналдық-тұрмыстық секторды және ауыл шаруашылығын сумен жабдықтауды басқарудағы және пайдаланудағы кемшіліктер;

халықтың төлем қабілетінің және сапалы ауыз суға қол жетімділігінің төмендігі; сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салуға, қазіргі жүйелерді жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарына мемлекеттік инвестициялардың жеткіліксіздігі;

шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау үшін арнайы барланған жер асты сулары көздерін пайдаланудың жеткіліксіздігі;

жер асты тұщы суларын мақсатқа сай пайдаланбау; республиканың жекелеген аймақтарында жергілікті ауыз сумен жабдықтау к ө з д е р і н і ң б о л м а у ы .

Халық тұтынатын ауыз судың сапасын және қол жетімділігін қамтамасыз етумен байланысты қалыптасқан ахуал себептерін жою жөнінде мақсатты бағытталған шаралар қабылдамау мынадай жағымсыз салдарларға алып келеді:

ел халқы денсаулығының нашарлауы; аудандарда медициналық-экологиялық ортаның нашарлауына байланысты халықтың бей-берекет көшіп-қонуы;

коммуналдық сектор кәсіпорындарында ескірген өндірістік қорлар көлемінің өсуі; пайдалану шығындарының өсуімен қатар коммуналдық қызметтерді ұсыну сапасының және іркіліссіздігінің төмендеуі;

жер асты сулары көздері мен ашық су қоймаларын ауыз суға пайдалану мәнінің

ж о ғ а л у ы ;

суды тазалауға және суды дайындауға кететін шығындардың артуы.

4. Бағдарламаның мақсаты мен негізгі міндеттері

Бағдарламаның мақсаты - халықты қажетті мөлшерде және кепілді сапалы ауыз сумен тұрақты қамтамасыз ету.

Бағдарламаның негізгі міндеттері:

халықты қажетті мөлшерде және кепілді сапалы ауыз сумен қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар кешенін айқындау және әзірлеу, сондай-ақ оларды іске асыру жөніндегі басымдықтарды айқындау;

Бағдарламаны іске асыру үшін инвестициялардың қажетті көлемі мен қаржыландыру көздерін айқындау.

Халықты ауыз сумен ұдайы қамтамасыз ету мынадай негізгі принциптер негізінде жүзеге асырылуы тиіс:

1) мемлекет бүкіл халықтың суға тең қол жеткізуі негізінде сумен жабдықтау саласындағы бағдарламаларды жүзеге асыру үшін жауапты болуы тиіс;

2) суды экономикалық, әлеуметтік және экологиялық құндылығы бар шектеулі табиғи ресурс ретінде қараудың қажеттігі;

3) жер асты су көздерін пайдалануды күшейту Бағдарламаның негізгі басымдықтарының бірі болып табылады және мыналарды көздейді:

жұмыс істеп тұрған су алғыштарды кеңейту және қайта ұйымдастыру;

жер асты су көздерінің санитарлық ахуалын сауықтыру;

жер асты су көздерін сарқылудан және ластанудан қорғауды жүзеге асыру;

4) су шығару және жеткізу құралдары шаруашылық жүргізуші түрлі субъектілердің меншігі болуы мүмкін;

5) суды тұтыну коммерциялық принциптерге негізделуі тиіс, суды пайдаланудың ақылы болуы суды ұтымды пайдалануға қол жеткізуге, сақтауға және кәсіпкерлік қызметке ынталандыруы тиіс;

6) меншік нысандарының сан алуандығы жағдайында инвестициялық процесті кейіннен орталықсыздандыра отырып, ауыртпалық орталығын қайтарымсыз бюджеттік қаржыландырудан қайтарымды негізде несиелеуге бірте-бірте көшіру;

7) барлық су тұтынушының су заңнамасы талаптарын сақтауы.

Бағдарламаның негізгі мақсаттары мен міндеттерін қамтамасыз етуге арналған шаралар кешені мыналарды қамтиды:

1) халықтың түрлі әлеуметтік топтарын ауыз сумен қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бірінші кезектегі аз шығынды іс-шараларды іске асыру;

2) суды залалсыздандыру және тазалау жөніндегі ғылыми-техникалық жетістіктерді әзірлеу және енгізу;

3) ауыз сумен жабдықтау көздері - жер үсті және жер асты су объектілерінің тиісті экологиялық жай-күйін қамтамасыз етуге бағытталған табиғат қорғау іс-шараларын ө т к і з у ;

4) су рыногын дамыту үшін жағдай жасау және кәсіпкерлердің ауыз суды шығару мен жеткізу жөніндегі бастамаларын қолдау әрі оның бүкіл халыққа қол жетімділігін ы н т а л а н д ы р у ;

5) ауыз сумен қамтамасыз ету проблемаларын шешуде, халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыруда қоғамдық институттарды дамыту мен олардың рөлін к ү ш е й т у ;

6) Республиканы сумен қамтамасыз етудің бас схемасын әзірлеу, онда тиісті мөлшерде және қажетті сападағы ауыз сумен қамтамасыз етілмеген аймақтар мен тұтынушылардың жекелеген топтарын анықтау, сумен жабдықтаудың ықтимал көздерін белгілеу, техникалық іс-шараларды, оларды іске асыру кезектілігін және қажетті күрделі қаржыны болжамдау қажет.

Ескерту. 2-бөлімге өзгерту енгізілді - ҚР Үкіметінің 2006.08.22 N 799, тақырыбына өзгерту енгізілді - 2007.10.16 N 956 Қаулыларымен.

5. Бағдарламаны іске асырудың негізгі бағыттары мен тетігі

Ескерту. Бөлім жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

Халықты сумен қамтамасыз ету жөніндегі проблемаларды шешудегі негізгі б а ғ ы т т а р :

1) қазіргі бар сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану жағдайында ұстап тұру үшін оларды одан әрі қалпына келтіру және жетілдіру;

2) сумен неғұрлым аз қамтылған өңірлерде кепілдік беретін сапада және қажетті көлемде ауыз суға қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін с а л у д ы ж а л ғ а с т ы р у ;

3) ауыз сумен жабдықтау жүйелерін республикалық және коммуналдық меншікке б ө л у ;

4) құрылысы аяқталған ауыз сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану жөнінде ұйымдар құру және оларды материалдық-техникалық жарақтандыру;

5) сумен жабдықтаудың жаңа көздерін игеру және балама көздерін дамыту;

6) тұтынылатын ауыз су сапасын жақсарту және оны ұтымды пайдалану;

7) су объектілерінің экологиялық және санитарлық-гигиеналық жай-күйін жақсарту;

8) бұқаралық ақпарат құралдарында ауыз суды ұтымды пайдалану проблемалары туралы кеңінен жария ету және жұртшылыққа Бағдарламаның іске асырылу барысы т у р а л ы х а б а р л а у ;

9) сумен қамтамасыз ету қызметін басқаруды және үйлестіруді жетілдіру және

экономиканың су шаруашылығы саласында білікті кадрлар даярлау болып табылады.

Бағдарламаны іске асырудың мынадай тетігі көзделуде:

1) республикалық және облысаралық маңызы бар сумен жабдықтау объектілері, ал жекелеген өңірлерде ауданаралық ауылдық топтық су құбырлары тиісті жылдарға арналған Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының орта мерзімді жоспарына сәйкес қаржыландырылады;

2) облыстық, аудандық және жергілікті маңызы бар сумен жабдықтау объектілері жергілікті мемлекеттік басқару органдары бекіткен немесе мемлекеттік емес ұйымдар қабылдаған мақсатты бағдарламалар негізінде жергілікті бюджеттер қаражаты, заемдар, тікелей шетелдік немесе отандық инвестициялар, сондай-ақ шаруашылық жүргізуші субъектілер қаражаты және 10% мөлшерінде тікелей салымдар түрінде халықтың қаражатын тарту есебінен қаржыландырылады.

Бағдарлама іс-шараларын іске асыруды Су ресурстары комитетінің, Геология және жер қойнауын пайдалану комитетінің аумақтық органдары, өз құзыреті шегінде жергілікті атқарушы органдар, сондай-ақ мемлекеттік емес сектордың су шаруашылығы ұйымдары жүзеге асырады.

Осы Бағдарламаны іске асыру әзірленген іс-шаралар жоспарына сәйкес жүзеге асырылады, бұл атқарушы органдардың, су шаруашылығы ұйымдарының назарын халықты ауыз сумен жабдықтау саласындағы негізгі проблемаларға аударуға, ахуалдың өзгеруіне ден қоюға, шаралардың тиімділігін қамтамасыз етуге және нақты нәтижелер алуға мүмкіндік береді.

5.1. Қазіргі бар сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану жағдайында ұстап тұру үшін оларды одан әрі қалпына келтіру және жетілдіру

Осы бағыт су жинаушы құрылыстарды, су дайындау жөніндегі құрылыстарды, су құбырлары желілері мен топтық сумен жабдықтау жүйелерін қайта жаңартуды және тиісті жай-күйде ұстауды, төтенше жағдайларға арналған резервтік сумен жабдықтау жүйесін қамтамасыз ету жөніндегі шараларды жүзеге асыруды көздейді.

Осы бағытты дамыту үшін Бағдарламада аз шығынмен халықты кепілдік беретін сападағы ауыз сумен қамтамасыз етуге, материалдық және энергетикалық қамтамасыз етуге байланысты пайдалану шығыстарын қысқартуға мүмкіндік беретін іс-шаралар белгіленген:

1) коммуналдық меншіктегі қазіргі бар сумен жабдықтау жүйелерін қайта жаңарту, оның ішінде жер үсті су көздерінен су алуды қамтамасыз ететін барлық сумен жабдықтау жүйелерін қайта жаңартуды аяқтау;

2) қалалық сумен жабдықтау жүйелерін кеңейту және қайта жаңарту:

Алматы, Астана, Ақтөбе, Қарағанды, Көкшетау, Қызылорда, Кентау, Петропавл, Риддер, Степногорск, Шардара, Екібастұз және басқа да қалалар мен шағын қалалардың сумен жабдықтау және су бөлу жүйелерін кеңейту және қайта жаңарту;

3) республикалық меншіктегі қазіргі бар сумен жабдықтау жүйелерін қайта-жаңарту

сумен жабдықтаудың баламалы көздері жоқ жерлерде Ақмола, Атырау, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Қостанай, Солтүстік Қазақстан және Оңтүстік Қазақстан облыстарында топтық сумен жабдықтау жүйелерін қайта жаңарту;

Ақмола облысындағы Нұра, Ақтөбе облысындағы Ырғыз, Қызылорда облысындағы Қызылорда және Қызылжарма, Оңтүстік Қазақстан облысындағы Байыркұм жер асты суларының бас тоғандарын кеңейте отырып қайта жаңарту;

Бағдарламаны іске асырудың 2-кезеңінде (2006-2010 жылдар) Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарын қамтитын Азия Даму Банкінің "Ауылдық аумақтарды сумен жабдықтау және кәріздеу" заемді жобасының екінші траншын және Ислам Даму Банкінің "Алматы облысын ауылдық сумен жабдықтау" жобасын жеңілдікті жағдайда тарту көзделуде. Жапон Үкіметі Жамбыл облысында "Қазақстан Республикасындағы ауылдық елді мекендерді сумен жабдықтау" жобасын жүзеге асыру үшін грант бөліп

о т ы р .

5.2. Сумен неғұрлым аз қамтылған өңірлерде кепілдік беретін сапада және қажетті көлемде ауыз суға қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салуды жалғастыру

Бұл бағыт халықтың кепілдік беретін сапада және қажетті мөлшерде ауыз суға қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салу есебінен сумен жабдықтауды жақсарту жөніндегі іс-шаралар кешенін көздейді:

1) коммуналдық меншіктегі сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салу, оның ішінде топтық су құбырларына қосылған елді мекендер;

2) республикалық меншіктегі ауыз сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салу;

3) сапалы сумен жабдықтау көздері бар (топырақ суы, бұлақтар және т.б.) елді мекендерге арналған жеке шахталық және құбырлық құдықтар, каптаждық камералар салу және оларды қайта жаңарту;

4) тасып әкелінетін суды пайдаланатын елді мекендер үшін суды химиялық зиянды қоспалардан тазарту жөніндегі жаңа технологияларды пайдалана отырып, сумен жабдықтаудың жергілікті жүйелерін салу.

Осы бағытты іске асыру мақсатында:

Қызылорда облысында Арал-Сарыбұлақ, Жиделі және Октябрь топтық су құбырларының, Оңтүстік Қазақстан облысында Кентау-Түркістан топтық су құбырының 4-ші және 5-ші кезектерін салу;

Ақмола облысында Нұра және Селеті топтық су құбырларын, Алматы облысында Түрген, Шығыс Қазақстан облысында Белағаш 2-ші кезегін, Батыс Қазақстан облысында Каменск және Орда су құбырларының 2-ші кезегін, Қостанай облысында Есіл, Солтүстік Қазақстан облысында Есіл, Булаев топтық су құбырларының 2-ші

кезектерін, Оңтүстік Қазақстан облысында Тасты-Шу, Дарбаза топтық су құбырларын қ а й т а ж а ң а р т у .

Ақмола облысында Көкшетау өнеркәсіптік су құбырының 2-ші кезегін, Қарағанды облысында Есқұла, Атырау облысында Ноғайты - Сағыз - Мүкір, Мүкір - Жантерек - Жамансор, Тасшағыл - Қаракөл, Мұздыбұлақ - Қарабау, Оңтүстік Қазақстан облысының Шардара өнеркәсіптік су құбырларын салу және Ақмола облысында Яблонев, Алматы облысында Байзақ, Павлодар облысында Май және Беловод, Оңтүстік Қазақстан облысында Жетісай топтық су құбырын қайта жаңарту көзделіп о т ы р .

Сондай-ақ, 1583 елді мекенде сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын салу к ө з д е л і п о т ы р .

Барлық жиектегі 3-5 г/л-ге дейін жоғары минералдандырылған, сондай-ақ құрамында санитарлық норма талаптарынан асатын фтор, ауыр металдар, хлоридтер, сульфаттар, нитраттар және басқа да зиянды химиялық қоспалар жоғары мөлшерде бар жер асты сулары бар ауылдық елді мекендерді сумен жабдықтау жергілікті су тазарту қондырғыларын қолдану жолымен көзделіп отыр.

5.3. Ауыз сумен жабдықтау жүйелерін республикалық және коммуналдық меншікке б ө л у

Су ресурстары шектелген немесе минералдық сулар басым (Ақмола, Атырау, Батыс Қазақстан, Қостанай, Қызылорда, Солтүстік Қазақстан және Оңтүстік Қазақстан облыстары) аудандарында ауыз сумен қамтамасыз ету ондаған және жүздеген елді мекендерге қызмет көрсететін, ұзындығы 50-ден 2000 км дейін топтық су құбырларын салу арқылы жүзеге асырылды. 1276 елді мекенді ауыз сумен қамтамасыз ететін салынған топтық су құбырларының жалпы ұзындығы 17,1 мың км жетті.

Бұрын топтық су құбырларының барлық ірі жүйелері оларды ұстауға бөлінетін мемлекеттік қамтамасыз етілумен пайдаланылатын.

Аталған бағыт су тұтынушыларға ауыз суды беру жөніндегі маңызды топтық су құбыры жүйелеріне қызмет көрсететін кәсіпорындардың қызмет көрсетулерінің (шығындарының) құнын ішінара өтеуге (арзандатуға) арналған іс-шараларды қамтиды:

1) ауыз сумен жабдықтау жүйелерін республикалық және коммуналдық меншікке б ө л у .

Жекелеген өңірлерде халыққа берілетін ауыз судың 1 м^3 құны әр түрлі себептерге байланысты 60-80 теңгеге жетті және одан жоғары. 2005 жылы Солтүстік Қазақстан облысының топтық су құбырлары бойынша берілетін судың өзіндік құны 200 теңгеге дейін артты және одан жоғары болды, Батыс Қазақстан облысының Орда су құбыры суының өзіндік құны 564 теңгені құрайды.

Елді мекендерді кепілдік беретін сапада және қажетті мөлшерде топтық сумен

жабдықтау жүйелерінен ауыз сумен қамтамасыз ету үшін Бағдарламаның бірінші кезеңінде ауыз суды беру қызмет көрсетулерінің құнын арзандату бойынша мемлекеттік қолдау енгізілген.

Қазақстан Республикасының Су және Бюджет кодекстерінде сумен жабдықтаудың баламасыз көздері болып табылатын аса маңызды топтық сумен жабдықтау жүйелерінен ауыз-су беру жөніндегі қызмет көрсетулердің құнын субсидиялау көзделген.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 21 желтоқсандағы N 1344 қаулысында Республикалық меншіктегі су шаруашылығы құрылыстарының тізбесі айқындалған, оған еліміздің 8 облысының 21 топтық су құбыры енгізілген.

Қазақстан Республикасының Су және Бюджет кодекстеріне өзгерістер енгізілген, оларға сәйкес сумен жабдықтаудың баламасыз көздері болып табылатын аса маңызды топтық сумен жабдықтау жүйелерінен ауыз су беру жөніндегі қызмет көрсетулердің құнын субсидиялау тек республикалық бюджеттен ғана емес, сондай-ақ облыстық бюджеттен де көзделген.

5.4. Құрылысы аяқталған ауыз сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану жөнінде ұйымдар құру және оларды материалдық-техникалық жарақтандыру

Жергілікті жерлерде пайдаланушы коммуналдық кәсіпорындардың жеткілікті түрде материалдық-техникалық жарақтандырылмауына, тіпті болмаса мұндай кәсіпорындардың мүлде болмауына байланысты аяқталған құрылыстарды және пайдалануға берілген ауыз сумен жабдықтау объектілерін одан әрі пайдалануға байланысты проблемалар бүгінгі күні аса өзекті мәселе болып табылады.

Осыған байланысты бұл бағыт құрылысы аяқталған ауыз сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану бойынша коммуналдық кәсіпорындар құру жөніндегі іс-шараларды және оларды материалдық-техникалық жарақтандыруды көздейді.

Бағдарламаның бірінші кезеңін (2002 - 2005 жж.) іске асыру кезінде облыстардың коммуналдық меншігіне 99 ауыз сумен жабдықтау объектісі берілді және 14 топтық сумен жабдықтау жүйесі республикалық меншікке қабылданды.

Жергілікті жерлерде пайдаланушы ұйымдардың болмауы меншікке өткізу рәсімдерін күрделендіреді.

Атырау облысында 2003 жылдан бастап 20 кіші су тазарту қондырғылары және ауылдық елді мекендердің 26 кентішілік су құбыры желілері оларды пайдалануға қаражат бөлу мәселесі шешілмеуіне байланысты жұмыс істемей тұр. Батыс Қазақстан облысының Ақжайық ауданының Ж. Молдағалиев атындағы кентінде және Қазталы ауданының Ақпәтер кентінде осыған ұқсас жағдай қалыптасып отыр.

Ақмола, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Қарағанды және Оңтүстік Қазақстан облыстарында республикалық бюджет қаражаты есебінен жаңадан салынған ауыз сумен жабдықтау объектілері бойынша да дәл осындай жағдай қалыптасқан.

Жергілікті атқарушы органдар қазіргі бар және жаңадан енгізілетін ауыз сумен жабдықтау объектілерін пайдалануды ұйымдастыру жөнінде, сондай-ақ оларды материалдық-техникалық жарақтандыру жөнінде шаралар қабылдауы қажет.

5.5. Сумен жабдықтаудың жаңа көздерін игеру және балама көздерін дамыту

Осы бағыт ауыз сумен жабдықтаудың баламалы көздері жоқ жергілікті жерлерде жер асты суларының барланған қорларын неғұрлым толық пайдалану есебінен сумен жабдықтауды жақсарту жөніндегі іс-шаралар кешенін көздейді:

1) сумен жабдықтауды баламалы көздерге көшіре отырып, неғұрлым кіші топтық жүйелер құру мақсатында топтық сумен жабдықтау жүйелерін сегменттеу;

2) жер асты суларының барланған кен орындарын игеру.

Жекелеген өңірлер үшін баламалы көздер ретінде:

рұқсат берілген сапасы ең төмен жер асты суларын (1,0-1,5 г/л минералдандырылған әлсіз минералданған жер асты суларын) пайдалану;

жергілікті су тазарту қондырғыларын орнату;

ауыз суды жеткізуді ұйымдастыруды жетілдіру мүмкіндігі қаралған.

Алдағы уақытта балама су көздерін таңдап алу әрбір нақты елді мекенді сумен жабдықтаудың бірнеше нұсқаларын техникалық-экономикалық жағынан салыстыру нәтижесінде жүргізіледі.

Суды тасып әкелуді ұйымдастыру, ерекше жағдайларда ғана тыныс-тіршілікті қолдау үшін кенттерді сумен жабдықтау көзі ретінде қаралуы мүмкін, олар мыналар:

сумен жабдықтау жүйесін салу және қайта жаңарту кезеңіндегі уақытша шара;

халықтың өсуі күтілмейтін немесе жақын болашақта оларға халықты көшіру жоспарланатын, даму әлеуеті төмен шағын елді мекендер үшін;

ауыз сумен жабдықтау үшін ресурстардың жетіспеушілігі, бірақ кенттердің белгілі бір кезеңге дейін болуы қажет болған жағдайда.

5.6. Тұтынылатын ауыз су сапасын жақсарту және оны ұтымды пайдалану

Бағыт судың сапасын жақсарту жөніндегі шаралар кешенін қамтиды:

1) тұтынатын судың сапасын жақсарту үшін ауыз сумен жабдықтау жүйелерін салуда жаңа материалдар мен технологияларды енгізу;

2) тұтынушылардың барлық санаттарында суды прибор арқылы толық есепке алуды енгізу.

Осы бағыттың негізгі мақсатына қол жеткізу үшін мынадай жұмыстар жүргізу қажет:

экологиялық таза материалдарды қолдана отырып, отандық және шетелдік озық технологияларды әзірлеу және енгізу;

судың екінші рет ластануын болдырмау мақсатында су құбыры желісінің тозған учаскелерін қайта жаңарту;

бастапқы суды тазартудың тиісті параметрлерін қамтамасыз ететін технологиялық
с х е м а о р н а т у ;

ауыз судың сапасын бақылауды жүзеге асыратын қызметтердің
материалдық-техникалық, кадрлық және қаржылық қамтамасыз етілуін күшейту;
елді мекендерде бұрын салынған жергілікті су құбырларын оңалту, олардың
жұмысының тиімділігін арттыру, залалсыздандыру мен су тазартудың технологиялық
п р о ц е с т е р і н ж а ң ғ ы р т у ;

жер үсті көзінің суын пайдаланатын барлық елді мекендер үшін суды химиялық
зиянды қоспалардан тазарту жөніндегі жаңа материалдар мен технологияларды
пайдалана отырып, сумен жабдықтаудың жергілікті жүйелерін салу;
жеке каптаждық камераларды, шахталық және құбырлық құдықтарды салу және
қ а л п ы н а к е л т і р у .

Республиканың 700-ден астам елді мекенінде су дайындау жөніндегі іс-шараларды
і с к е а с ы р у б о л ж а н ы п о т ы р .

Ауыз суды ұтымды пайдалану жөніндегі шаралар ауыз суды техникалық, ауыл
шаруашылығы және басқа да мұқтаждықтарға мақсатсыз пайдалануды болдырмау
сияқты мәселелерге, экономиканы құрылымдық жағынан қайта құруды, су үнемдеуші
технологияларды технологиялық жаңғыртуды және енгізуді ескере отырып, табиғи су
объектілерінен су алуды қысқартуға, сондай-ақ желінің тасқынды нүктелері мен су
тұтынушыларға су есептеуіш приборларын орнатуға қатысты оны үнемді де тиімді
пайдалану жөніндегі іс-шаралардың кең ауқымын қамтиды.

Жекелеген өңірлердегі су тапшылығы, тұщы су көздерінің біртіндеп сарқылуы және
ластануының күшеюі су ресурстарын ұтымды пайдалануды кешенді жоспарлауды
қ а м т а м а с ы з е т у д і т а л а п е т е д і .

Тұтастай су пайдаланудың жай-күйі су ресурстарын ұтымды пайдалану
жағдайларын дамыту және жасау, су үнемдеуші технологияларды ғылыми тұрғыдан
негіздеу, ауыз суды мақсатсыз пайдалануды болдырмау жөнінде кезек күттірмейтін
ш а р а л а р қ а б ы л д а у д ы т а л а п е т е д і .

Су ресурстарын ұтымды пайдалану және қорғау алғышарттарын жасау, су
объектілерінің ластануына жол бермеу үшін халықтың экологиялық білімін тереңдету
жолымен оның жалпы санитарлық-гигиеналық және экологиялық мәдениетін
қ а л ы п т а с ы т ы р у е л е у л і с ә т б о л ы п т а б ы л а д ы .

5.7. Су объектілерінің экологиялық және санитарлық-гигиеналық жай-күйін ж а қ с а р т у

Бағыт су ресурстарын пайдалану, қалпына келтіру және қорғау процестерінің
теңгерімділігін қамтамасыз етудің негізін қалайтын іс-шаралар кешенін қамтиды.

Қоршаған ортаның қазіргі жай-күйі және су ресурстарын қорғау және қалпына
келтіру жөнінде тиісті превентивті іс-шаралар қабылдаусыз әрі енгізусіз экономика

салаларының күтіліп отырған экономикалық өсуі су объектілерінің экологиялық жай-күйінің нашарлауына әкеп соғады.

Республикада қоршаған ортаны қорғауды және табиғат пайдалануды мемлекеттік басқару жүйесін қалыптастыру жүріп жатыр, қоршаған ортаны және оның су объектілері сияқты маңызды құрамдасын қорғауды жақсартуға, шаруашылық және өзге де қызметтің табиғи экологиялық жүйелерге зиянды әсерін болдырмауға бағытталған бірқатар заңнамалық және нормативтік-әдістемелік құжаттар жұмыс істейді. Экономикалық қауіпті қызметке талаптар және оны бақылау күшейтілген, экология мәселелері бойынша халықаралық ынтымақтастық нығайып келеді.

2002-2004 жылдар кезеңінде жұмыс істемейтін су құбырлары желілерінің үлес салмағы 13,2%-дан 11,1%-ға дейін және санитарлық талаптарға жауап бермейтін су құбырларының үлесі 23,4%-дан 17,7%-ға дейін қысқарды. Сумен қамтамасыз ету құрылыстарының қанағаттанғысыз санитарлық-техникалық жағдайы салдарынан бұл кезең ішінде су факторларына байланысты 9 жіті ішек жұқпасының қозуы тіркелген.

2005 жылы жіті ішек жұқпаларының қозуы тіркелмеген. Микробиологиялық көрсеткіштер бойынша гигиеналық нормативтерге жауап бермейтін құбыр ауыз суы сынамасының үлес салмағы 2001 жылғы 3,9%-дан 2004 жылы 2,0%-ға дейін төмендеді, 2005 жылы бұл көрсеткіш 1,6%-ды құрады.

Қолданыстағы Су кодексіне сәйкес ауыз су және шаруашылық-тұрмыстық сумен жабдықтау үшін ластанудан қорғалған, суының сапасы белгіленген мемлекеттік стандарттарға және гигиеналық нормативтерге сәйкес келетін жер үсті және жер асты су объектілері мен су шаруашылық құрылыстары ұсынылады.

Ауыз су және шаруашылық-тұрмыстық сумен жабдықтау үшін жер үсті және жер асты суларының қауіпсіздігін халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы уәкілетті орган анықтайды.

Су объектілерінің экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық жай-күйін жақсарту жөніндегі негізгі шаралар мыналар болып табылады:

- 1) ауыз сумен жабдықтау көздері мен құрылыстарының су қорғау аймақтарын, жолақтар мен санитарлық қорғау аймақтарын орнату;
- 2) ауыз су мұқтаждарына пайдаланылатын су қоймаларының санитарлық-қорғаныштық су қорғау аймағында екпе ағаштарын қайта жаңарту және жаңаларын отырғызу.

Сонымен қатар мынадай іс-шаралар өткізілуі тиіс:

- 1) ауыз суды ұтымды пайдалануды ынталандыратын экономикалық құралдарды әзірлеу және іске асыру;

- 2) су экологиясы саласында іргелі және қолданбалы зерттеулер жүргізу үшін ғылыми-зерттеу институттарының желісін орнату және қолдау;

- 3) ауыз сумен жабдықтау сапасын бақылауды жүргізу, ауыз суды пайдаланудың су қорғаушы режимін енгізу;

- 4) барлық елді мекендерде суды пайдалануды бақылау;
5) ауыз су қауіпсіздігінің санитарлық-эпидемиологиялық қызметін зертханалық бақылауды жаңғырту және жақсарту.

5.8. Ауыз суды ұтымды пайдалану проблемаларын бұқаралық ақпарат құралдарында кеңінен жария ету

Ескерту. 5.8-кіші бөлімге өзгерту енгізілді - ҚР Үкіметінің 2009.12.30 № 2305 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-т. қараңыз) Қаулысымен

Таза ауыз су алу, оны ұтымды пайдалану проблемасы халықтың барлық жіктерінің өмірлік мүдделерін қозғайтындықтан, тек мемлекеттік ғана емес, жалпы адамзаттық проблема болып табылады. Көбінесе осы проблеманы шешуге байланысты іс-шаралардың тиімсіздігінің себебі оны шешумен айналысатын мемлекеттік органдар арасында үйлестірудің нашарлығы және қалың бұқарамен өзара іс-қимылының нашарлығы болып табылады.

Халықты сумен қамтамасыз ету мәселелері жұртшылықты кеңінен тарта отырып, ашық шешілуі тиіс. Судың табиғи су объектілеріндегі, сонымен қатар сумен жабдықтау жүйелеріндегі де сапасы, оны тазарту мен жеткізу құны туралы ақпарат әрбір азаматқа қол жетімді болуы тиіс, бұл ауыз суды ұтымды пайдалану проблемасын түсінуге ықпал ететін болады.

Халық арасындағы экологиялық, санитарлық-гигиеналық білім мен ағарту ісі, су ресурстарын үнемді пайдалану мәселелері бойынша белсенді ақпараттық сүйемелдеуді республикалық және өңірлік телеарналар бойынша 59 республикалық баспа бұқаралық ақпарат және хабар тарату құралдары қамтамасыз етеді.

Осы мәселелерді жария ету "Новости", "Лучше быть здоровым", "Жеті күн", "Бетпе-бет", "Мезгіл", "Диалог", "Ауыл", "Апта", "Чистые родники", "Ел мен жер", "Актуальные интервью" атты ақпараттық және талдамалық бағдарламаларда жүргізілуде.

Сондай-ақ Бағдарлама шеңберінде республикада қоғамды экологияландыру жөніндегі шаралар көзделген, қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық жүйесін құру және азаматтардың кең ауқымының экологиялық ақпаратқа қол жеткізуін қамтамасыз ету жөнінде жұмыстар жүргізілуде. Осы мақсаттар үшін экологиялық мазмұндағы мерзімді басылымдар "Гидрометриология и экология" журналы, "Экологический курьер", "Атамекен" газеттері және "Экологический вестник" Ақмола облыстық газеті шығарылады. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі орталық уәкілетті органның интернет-ресурсы жұмыс істеуде.

Тұтастай, республикалық және өңірлік баспасөз материалдары республика халқының денсаулығын жақсарту үшін ауыз судың сапасын қамтамасыз ету және оған халықтың қол жетімділігі проблемаларын жария етуге бағытталған.

Халықты осы проблемалар бойынша одан әрі хабардар ету әрі білім беру, халықта

экологиялық және санитарлық-гигиеналық мәдениет қалыптастыру үшін Бағдарламада
мыналар көзделді:

1) экологиялық, санитарлық-гигиеналық білім беру және оқу ағарту, су ресурстарын , - әсіресе ауыз суды үнемді пайдалану мәселелері бойынша брошюралар, буклеттер шығаруды, радио және телебағдарламалардың тұрақты циклын құруды, бұқаралық ақпарат құралдарында жария етуді қамтамасыз ету;

2) ауыз суды ұтымды пайдалану жөнінде халықты хабардар ету және білім беру жөніндегі жұмысқа үкіметтік емес ұйымдарды және қоғамдастық өкілдерін тарту.

Бұл іс-шаралар республика халқының барлық жіктерінің арасында Бағдарлама туралы хабардар болу деңгейін арттыру мақсатында "Ауыз су" бағдарламасы туралы бейнероликтер және "Ауыз су" бағдарламасы жөнінде интернет-ресурс жасауды, сондай-ақ ауыз суды ұтымды пайдалану саясатын айқындауды қамтиды.

Қазақстан азаматтары суды тұтынуды және су ресурстарын қорғауды ұйымдастыру саласында басқару үдерістеріне осы проблемаға қатысты мәселелер немесе шешімдер талқыланатын семинарларға, референдумдарға, "дөңгелек үстелдерге" және басқа да іс-шараларға қатысу жолымен әсер ете алады.

5.9. Сумен қамтамасыз ету қызметін басқаруды және үйлестіруді жетілдіру және экономиканың су шаруашылығы саласында білікті кадрлар даярлау

Бағыт халықты ауыз сумен жабдықтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды қамтамасыз етуге жұмылдырылған шаралардың өзара байланысты кешенін көздейді.

Халықты сумен қамтамасыз ету үдерісін бақылау мен жоспарлауды мемлекет жүзеге асырады.

Халықты ауыз сумен қамтамасыз ету саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі негізгі шаралар мыналар болып табылады:

1) Ауылдық аумақтарды дамытудың мемлекеттік бағдарламасының және "Ауыз су" салалық бағдарламасының шеңберінде өңірлік бағдарламаларды іске асыру;

2) Қазақстан Республикасының су ресурстарын кешенді пайдалану мен қорғаудың бас схемасын әзірлеу және бекіту;

3) Қазақстан Республикасының өзен бассейндері бойынша суды кешенді пайдалану және қорғау схемаларын әзірлеу және бекіту;

4) экономиканың су шаруашылығы саласында білікті кадрлар даярлау.

Бұл іс-шаралар мынадай жұмыстар жүргізуді талап етеді:

1) Үкімет, жергілікті атқарушы органдар және су пайдаланушылардың мемлекеттік емес бірлестіктері арасында ауыз сумен жабдықтау жүйесіндегі өндіріс құралдарына меншікті нақты бөлуді көздейтін сумен жабдықтау инфрақұрылымын басқару жүйесін жетілдіру;

2) суды ақылы пайдалану және суды пайдалануды мемлекеттік субсидиялау

жүйесін жетілдіру негізінде суды пайдаланудың экономикалық тетігін жасау;

3) халықты ауыз сумен қамтамасыз етумен, оның сапасын арттырумен айналысатын ұйымдардың, оның ішінде мемлекеттік емес ұйымдардың да бастапқы кезеңде қалыптасуына қолдау көрсету;

4) сыртқы заемдар мен жеңілдікті жағдайлардағы гранттарды қоса алғанда, барлық қаржыландыру көздерінен қосымша қаражат тарту;

5) су объектілерін де, сумен жабдықтау жүйелерін де мониторингтеу жүйесін әзірлеу және енгізу.

6. Қажетті ресурстар және оларды қаржыландыру көздері

Ескерту. Бөлім жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

Бағдарламаны іске асырудың 1-кезеңінде (2002-2005 жылдар) барлық көздерден 46,21 млрд. теңге сомасында қаражат нақты игерілді.

Бағдарламаның 2-кезеңінің (2006-2010 жж.) іс-шараларын іске асыруға арналған қаржы қаражатының көлемі 253,937 млрд. теңге мөлшерінде белгіленген.

3-кестеде жылдар мен көздер бойынша қаржы қаражатын алдын ала бөлу келтірілген, ол тиісті жылға арналған республикалық және жергілікті бюджеттердің инвестициялық жобаларын қалыптастыру кезінде нақтыланатын болады.

Бағдарлама іс-шараларын іске асыруға республикалық және жергілікті бюджеттер, сыртқы қарыздар мен гранттар қаражатынан басқа, су құбырларын пайдаланушы ұйымдардың және шаруашылық жүргізуші субъектілердің қаражатын қоса алғанда, әр түрлі бюджеттен тыс көздер тартылады.";

3-кесте

Бағдарлама іс-шараларын іске асыруға арналған қаржы қаражатының көлемі

млн. теңге

Қаржыландыру көздері	Жиыны	Кезеңдер бойынша		
	I кезең 2002-2005 жж.	II кезең 2006	2007	2008
Жалпы көлемі, оның ішінде көздер бойынша	300150	46213	15300	41064,3
Республикалық бюджет, оның ішінде сыртқы заемдар мен гранттар	168775	28341	12211	18218
Жергілікті бюджет	81597	15086	2089	14121,8
Шаруашылық жүргізуші субъектілердің қаражаты	49778	2786	1000	8724,5

кестенің жалғасы

Кезеңдер бойынша	II кезең 2006-2010 жж.		
II кезең	2009	2010	
2008	2009	2010	
62664	63667	71242	253937
23640	41915*	44450*	140434
15299,3*	16640,1	18360,4*	66510,6
23724,5*	5111,5*	8431,5*	46993

Ескертпе*: 2008-2010 жылдарға арналған қаржыландыру көлемі тиісті қаржы жылына арналған бюджетті қалыптастыру кезінде нақтыланатын болады.

7. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтиже

Ескерту. Бөлім жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 Қаулысымен.

2005 жылға дейінгі кезеңде Бағдарламада сумен жабдықтаудың жай-күйінің, судың сапасының, ауыз сумен жабдықтау көздерінің одан әрі төмендеуін тоқтату, суға қол жетімділікті қамтамасыз ету және халықтың денсаулығын сақтау мен жақсарту мақсатында саланы дамыту жөніндегі жоспарлы жұмысты бастау көзделген.

Бағдарламаны одан әрі іске асыру халықтың сапалы ауыз суға қол жетімділігін арттырады, ол ел халқының денсаулығына оң әсерін тигізеді, сондай-ақ республикада сумен жабдықтауға арналған жабдықты, құралдар мен қосалқы бөлшектерді шығару жөніндегі салалық базаларды, жаңа технологиялық өндірістерді дамыту үшін қолайлы жағдай жасалады.

Бағдарламаның іс-шаралары тұтастай халық саны шамамен 6,4 млн. адамы бар және 8,5 млн-нан асатын қала халқы бар Ауылдық аумақтарды дамытудың мемлекеттік бағдарламасының іске асыра отырып, одан әрі дамытылатын барлық ауылдық елді мекендер қамтылатын болады.

Бағдарламаның негізгі бағыттарын іске асыру мынадай көрсеткіштерге қол жеткізуге мүмкіндік береді:

халықты қажетті мөлшерде және кепілдік беретін сапада ауыз сумен орнықты қамтамасыз етуге;

ауыз сумен жабдықтауды жақсартуды қажет ететін 7231 ауылдық елді мекенді, 174 кентті және 86 қала мен кіші қалаларды толық қамту үшін жүйелер мен құрылыстар салуға және қайта жаңартуға;

халықтың сапалы ауыз суға қол жеткізуін ұлғайтуға, ол халықтың сумен қамтамасыз етілу деңгейін тұтастай 80%-ға арттырады;

суды орталықтандырылған сумен жабдықтау көздерінен пайдаланатын халықтың

санын тұтастай ел бойынша 20-25%-ға, ал жекелеген өңірлер бойынша 40%-ға және одан жоғары арттырады;

санитарлық ережелерді және ауыз су сапасы стандартының нормаларын толық сақтауды қамтамасыз ету жолымен су көздерінің және сумен жабдықтау жүйелерінің сенімділігін арттыруға;

ауыз суға жарамды сапалы жергілікті жер асты суларын барынша пайдалану және ауыз суын тасып жеткізуді ұйымдастырудан қол үзуге;

жай-күйі негізінен алғанда химиялық және бактериялық ластанумен сипатталатын жер үсті көздерінің суын ауыз суы мақсаттары үшін орталықтандырылмаған пайдалануды болдырмауға;

берілудің су факторына байланысты халықтың жіті ішек жұқпалары тобы бойынша, А вирустық гепатиті бойынша сырқаттануын 80-90%-ға төмендету, бұл халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз етуге;

қосымша жұмыс орындарын ашуға;

сумен жабдықтау көздеріне келеңсіз экологиялық ықпал етуді болдырмауға; жекелеген өңірлер мен өзен бассейндері бойынша ауыз су сапасына мониторингтің жедел жүйелерін құруға;

құрылыста, ауыз суды тазалау және дайындау жүйелерінде жаңа технологиялар мен материалдарды енгізу, сондай-ақ бірқатар жағдайларда сумен жабдықтау көздерін баламалы көздерге ауыстыру жолымен берілетін судың бір текше метрінің құнын төмендетуге мүмкіндік береді.

Халықты ауыз сумен қамтамасыз етудегі оң өзгерістер өмір сүрудің қанағаттанарлық әлеуметтік-тұрмыстық және санитарлық-эпидемиологиялық жағдайларын туғызады әрі сайып келгенде, ел халқының денсаулығына және рухани салауаттылығына оң ықпал етеді.

2002-2010 жылдарға арналған салалық
"Ауыз су" бағдарламасына
1-қосымша

Ауыл тұрғындарын ауыз сумен қамтамасыз ету іс-шараларының негізгі көрсеткіштері

Ескерту. 1-қосымша алынып тасталды - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 қаулысымен.

2002-2010 жылдарға арналған салалық
"Ауыз су" бағдарламасына
2-қосымша

Қала тұрғындарын ауыз сумен қамтамасыз ету іс-шараларының негізгі көрсеткіштері

Ескерту. 2-қосымша алынып тасталды - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 қаулысымен.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
 Ү к і м е т і н і ң
 2 0 0 7 ж ы л ғ ы 1 6 қ а з а н д а ғ ы
 N 9 5 6 қ а у л ы с ы н а
 қ о с ы м ш а

Ескерту. Қосымша жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2007.10.16 N 956 қаулысымен.

8. 2002-2010 жылдарға арналған "Ауыз су" салалық бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

р / с N	Іс-шара	Аяқтау нысаны	Жауапты орындаушылар	Орындау мерзімі
1	2	3	4	5
1-кезең 2002-2005 жылдар				
1. Қолданудағы сумен қамтамасыз ету жүйелерінің пайдалану ахуалын ұстап тұру үшін оларды қалпына келтіру және жетілдіру				
1	Ауылдық елді мекендердегі су құбыры құрылғыларын және жергілікті су құбыры жүйелерін қайта құру	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	Облыс әкімдері	Жыл сайын
2	Қаланың ішкі су құбырлары жүйелерін қайта құру және дамыту	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	Облыс әкімдері, Алматы мен Астана қалаларының әкімдері	Жыл сайын
3	Жұмыс жағдайында сақтап тұру үшін топты су құбырларын қайта құру	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, облыс әкімдері	Жыл сайын
2. Сумен қамтамасыз етудің жаңа баламаларын игеру мен балама су көздерін дамыту				
1	Баламалы су көздерінен сумен қамтамасыз етуге ауыз су			

	үшін неғұрлым кіші топты жүйені құру мақсатында сегментациялау	Сегментациялау жобаларын жасап оны іске асыру	АШМ, облыс әкімдері	2002-2005 жылдар
2	Қала мен поселке тұрғындарын орталықтан қамтамасыз ету үшін жаңа сумен жабдықтау жүйелерін салу	Пайдалануға енгізу	АШМ, облыс әкімдері	2002-2005 жылдар
3	Сумен қамтамасыз ету жүйелері құрылыстарын салуда жаңа материалдар мен технологияларды енгізу	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, ЭМРМ, облыс әкімдері	2002-2005 жылдар
4	Тұрғындардың тұщы сумен қамтамасыз етілуін бағалау үшін жер асты ресурстарының пайдалануға болатын болжамдық мөлшерін анықтау	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	ЭМРМ, облыс әкімдері	2002-2005 жылдар
5	Жер асты суларының барланған кеніштерін игеру	Пайдалануға енгізу	АШМ, облыс әкімдері	Жыл сайын
3. Тұтынатын су сапасын жақсарту				
1	Минерализацияланған жер асты сулары жаппай таралған аймақтар үшін сумен жабдықтау жүйесін тұщыландырылатын қондырғылар орнату	Тұщыландырылатын қондырғылар пайдалануға беру	АШМ, облыс әкімдері	2002-2005 жылдар
2	Жаңа цеолиттік материалдарды қолдана отырып жер үсті суларын тазарту	Цеолитпен толтырылған сүзгіштерді пайдалануға беру	АШМ, облыс әкімдері	2002-2005 жылдар
3	Суды фтор, темір, марганец және басқа да зиянды құрамдастардан ШЖШ-ға дейін тазарту, сонымен қатар суды залалсыздандыру жөнінде жаңа технологияларды қолдану	Жаңа технологияларды енгізу	АШМ, облыс әкімдері	2002-2005 жылдар
4	Сапалы ауыз су дайындау және суды өлшеу құралдарын шығаруды ұйымдастыру үшін құбырлар, арматуралар, әртүрлі сантехникалық саймандар мен қондырғылар жасайтын отандық кәсіпорныдарды қайта	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	ЭМРМ, облыс әкімдері	

	жандандыру және жаналарын салу			2005-2005 жылдар
4. Ауыз суды ұтымды пайдалану				
1	Ауыз суды пайдалануда су үнемдеу режимін енгізуге, өнеркәсіпте суды қайта-айналымды пайдалануға бақылау жасау	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, облыс әкімдері	Үнемі
2	Тұтынушылардың барлық санаттары үшін барлық жерде судың пайдалануына бақылау жасау	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, облыс әкімдері	Үнемі
3	Шаруашылық-ауыз сулық су тұтынудың үлес нормаларын қайта қарау және оңтайландыру	Нормативті құқықтық актілердің жобасы	ЭМРМ	2003 жыл
4	Су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлем мөлшерін әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, ЭБЖМ	2002-2003 жылдар
5. Су объектілерінің экологиялық және санитарлық-тазалық ахуалын жақсарту				
1	Жер асты суларын ластаудың және сарқудан қорғау жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру	Санитарлық қорғау аймақтарын құру	ЭМРМ, АШМ облыс әкімдері	Үнемі
2	Ауыз сумен қамтамасыз ету көздері - су объектілерінде су қорғау аймақтарын құру	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	Облыс әкімдері	Жыл сайын
3	Ауыз су мұқтаждарына пайдаланатын су қоймаларының санитарлық-қорғаныс су қорғау белдеулерінде бұрынғы екпе ағаштарды қайта жаңарту және жаңасын егу	Екпе ағаштар аймағын құру	Облыс әкімдері	Үнемі
4	Жер асты су көздерін ластаудан келетін экономикалық залалды бағалау жөніндегі нормативті-құқықтық актілерді әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметі қаулысының жобасы	ЭМРМ	2002 жыл

5	Су ресурстарын қорғау саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, БҒМ	Үнемі
6. Ауыз суды ұтымды пайдалану проблемасын ұғымды түсінуге мүмкіншілік беретін ақпараттық ортаны құру				
1	Су ресурстарын, әсіресе ауыз суды ұқыпты пайдалану экологиялық және санитарлық-гигиеналық жағынан білім беру және ағарту мәселелері бойынша кітапшалар, буклеттер шығаруды, бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды, тұрақты радио-телебағдарламалар жүйесін әзірлеуді қамтамасыз ету	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, МАМ, ДСМ, Облыс әкімдері	Жыл сайын
2	Тұрғындарға ақпарат беру және ағарту жұмыстарына қатысуға үкіметтік емес ұйымдарды және жұртшылық өкілдерін тарту	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ, МАМ	Жыл сайын
7. Сумен қамтамасыз ету және суды қорғау қызметін басқаруды жетілдіру				
1	Құрылыс және қайта құрылуы республикалық бюджеттен қаржыландыруға ұсынылатын сумен қамтамасыз ету объектілерінің Тізімін әзірлеу және бекіту	Қазақстан Республикасы Үкіметі қаулысының жобасы	АШМ, ЭМРМ, ЭБЖМ	Жыл сайын
2	"Ауыз су" салалық бағдарламасын дамыту үшін жергілікті бағдарламалар әзірлеу	Бағдарламалар әзірлеу	Облыс әкімдері	2002 жыл
3	Қазақстан Республикасының сумен қамтамасыз ету Бас сызбасын жасау	Ауыл шаруашылығы министрінің Бұйрығы	АШМ, ЭМРМ	2002-2004 жылдар

4	Қазақстан Республикасының өзендер бассейндері бойынша суды кешенді қорғау және пайдалану тәсімдерін әзірлеу	Ауыл шаруашылығы министрінің Бұйрығы	АШМ, ЭМРМ	2002-2005 жылдар
5	Сумен қамтамасыз ету құрылымдары мен көздерінің техникалық жағдайын анықтау үшін түгендеуді жүргізу	Түгендеу актісі, құрылымдар төлқұжаттары	АШМ, облыс әкімдері	2003-2004 жылдар
6	Сумен қамтамасыз ету су жеткізіп беру жүйелерін пайдалану, суды дайындау мәселелері жөніндегі салалық әдістемелік нұсқамалар мен нұсқауларды, стандарттарды әзірлеу	Нормативті құқықтық актілер	АШМ, ЭМРМ, ДСМ	2002-2003 жылдар
Бағдарламаның 1 кезеңін жүзеге асыру кезінде барлығы				
2-кезең 2006-2010 жылдар				
1. Қазіргі бар сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану жағдайында ұстап тұру үшін оларды одан әрі қалпына келтіру және жетілдіру				
1	Коммуналдық меншіктегі қазіргі бар сумен жабдықтау жүйелерін қайта жаңарту, оның ішінде жер үсті су көздерінен су алуды қамтамасыз ететін барлық сумен жабдықтау жүйелерін қайта жаңартуды аяқтау	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2006-2010 жылдардың 20 қаңтары
Барлығы				
2	Қалалық сумен жабдықтау жүйелерін кеңейту және қайта жаңарту	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2006-2010 жылдардың 20 қаңтары
Барлығы				
3	Республикалық меншіктегі қазіргі бар сумен жабдықтау жүйелерін қайта жаңарту	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат беру	АШМ	2006-2010 жылдардың 10 ақпаны

	Барлығы			
2. Сумен неғұрлым аз қамтылған өңірлерде кепілдік беретін сапада және қажетті көлемде ауыз суға қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салуды жалғастыру				
1	Коммуналдық меншіктегі сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салу, оның ішінде топтық су құбырларына қосылған елді мекендер	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2006-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
2	Республикалық меншіктегі ауыз сумен жабдықтаудың жаңа жүйелерін салу	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат	АШМ	2006-2010 жылдардың 10 ақпаны
	Барлығы			
3	Сапалы сумен жабдықтау көздері бар (топырақ суы, бұлақтар және т.б.) елді мекендерге арналған жеке шахталық және құбырлық құдықтар, каптаждық камералар салу және оларды қайта жаңарту	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2006-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
4	Тасып әкелінетін суды пайдаланатын елді мекендер үшін суды химиялық зиянды қоспалардан тазарту жөніндегі жаңа технологияларды пайдалана отырып, сумен жабдықтаудың жергілікті жүйелерін салу	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2006-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
3. Ауыз сумен жабдықтау жүйелерін				

республикалық және коммуналдық меншікке бөлу				
1	Ауыз сумен жабдықтау жүйелерін республикалық және коммуналдық меншікке бөлу	АШМ-ге ақпарат	АШМ (жинақтау), облыс әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
4. Құрылыс аяқталған ауыз сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану жөнінде ұйымдар құру және оларды материалдық-техникалық жарақтандыру				
1	Құрылыс аяқталған ауыз сумен жабдықтау жүйелерін пайдалану бойынша коммуналдық кәсіпорындар құру және оларды материалдық-техникалық жарақтандыру	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
5. Сумен жабдықтаудың жаңа көздерін игеру және балама көздерін дамыту				
1	Сумен жабдықтауды баламалы көздерге көшіре отырып, неғұрлым кіші топтық жүйелер құру мақсатында топтық сумен жабдықтау жүйелерін сегменттеу	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат	АШМ (жинақтау), облыс әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 10 ақпаны
	Барлығы			
2	Жер асты суының барланған кен орындарын игеру	АШМ-ге ақпарат	Облыс әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
6. Тұтынылатын ауыз су сапасын жақсарту және оны ұтымды пайдалану				

1	Тұтынатын судың сапасын жақсарту үшін ауыз сумен жабдықтау жүйелерін салуда жаңа материалдар мен технологияларды енгізу	АШМ-ге ақпарат	И С М (жинақтау), ДСМ, ЭБЖМ, о б л ы с әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
2	Тұтынушылардың барлық санаттарында суды прибор арқылы толық есепке алуды енгізу	АШМ-ге ақпарат	О б л ы с әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
7. Су объектілерінің экологиялық және санитарлық-гигиеналық жай-күйін жақсарту				
1	Ауыз сумен жабдықтау көздері мен құрылыстарының су қорғау аймақтарын, жолақтар мен санитарлық қорғау аймақтарын орнату	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
2	Ауыз су мұқтаждарына пайдаланылатын су қоймаларының санитарлық-қорғаныштық су қорғау аймағында екпе ағаштарын қайта жаңарту және жаңаларын отырғызу	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
8. Ауыз суды ұтымды пайдалану проблемаларын бұқаралық ақпарат құралдарында кеңінен жария ету				
	Экологиялық, санитарлық-гигиеналық білім беру және оқу ағарту, су ресурстарын, әсіресе ауыз суды үнемді пайдалану мәселелері бойынша брошюралар, буклеттер		М А М (жинақтау),	

1	шығаруды, радио және телебағдарлама- лардың тұрақты циклын құруды, бұқаралық ақпарат құралдарында жария етуді қамтамасыз ету	АШМ-ге ақпарат	облыс әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
	Барлығы			
2	Ауыз суды ұтымды пайдалану жөнінде халықты хабардар ету және білім беру жөніндегі жұмысқа үкіметтік емес ұйымдарды және қоғамдастық өкілдерін тарту	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ақпарат	А Ш М (жинақтау), МАМ, облыс әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 10 ақпаны
9. Сумен қамтамасыз ету қызметін басқаруды және үйлестіруді жетілдіру және экономиканың су шаруашылығы саласында білікті кадрлар дайындау				
1	Ауылдық аумақтарды дамытудың мемлекеттік бағдарламасының және "Ауыз су" салалық бағдарла- масының шеңберінде өңірлік бағдарлама- ларды іске асыру	АШМ-ге ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдіктері	2007-2010 жылдардың 20 қаңтары
2	Қазақстан Респуб- ликасының су ре- сурстарын кешенді пайдалану мен қорғаудың бас схемасын әзірлеу және бекіту	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	А Ш М (жинақтау), ЭМРМ	2009 жылғы IV тоқсан
	Барлығы			
3	Қазақстан Респуб- ликасының өзен бассейндері бой- ынша суды кешенді пайдалану және қорғау схемаларын әзірлеу және бекіту	АШМ Министрінің бұйрығы	АШМ	2007-2010 жылдар IV тоқсан

	Барлығы			
4	Экономиканың су шаруашылығы саласында білікті кадрлар даярлау	АШМ-ге ақпарат	Б Ғ М (жинақтау), АШМ	2007-2010 жылдар IV тоқсан
	Барлығы			
	Жиыны			

кестенің жалғасы

	Болжамды шығыстар (млн. теңге)	Ескертпе		
	Республикалық бюджет		Жергілікті бюджет	Шаруашылық жүргізуші субъектілер
	6	7	8	9
1				
2				
3				
1				
2				
3				
4				
5				
1				
2				
3				
4				

1				
2				
3				
4				
1				
2				
3				
4				
5				
1				
2				
1				
2				
3				
4				
5				
6				
	28341	15086	2786	
	2006 ЖЫЛ			
	3122		800	379
	2007 ЖЫЛ			
	9495		6163	270
	2008 ЖЫЛ			
	9848		7117*	224*
	2009 ЖЫЛ			
	8370*		6393*	270*
	2010 ЖЫЛ			
	9818*		8110*	200*
1		Р Б , ИСК	Ж Б ,	

1	37531	ШСҚ	27783	964
2	2006 ЖЫЛ	РБ, ЖБ, ШСҚ		
	2300		570	350
	2007 ЖЫЛ			
	2398		2295	3073
	2008 ЖЫЛ			
	2392		2007*	17987*
	2009 ЖЫЛ			
	9465*		2309*	1536*
	2010 ЖЫЛ			
8870*	2675*	716*		
	23125		9286	23312
3	2006 ЖЫЛ	РБ		
	2700			
	2007 ЖЫЛ			
	2731			
	2008 ЖЫЛ			
	4069			
	2009 ЖЫЛ			
	9230*			
	2010 ЖЫЛ			
8251*				
	24281			
1	2006 ЖЫЛ	РБ, ЖБ, ШСҚ		
	1770		656	250
	2007 ЖЫЛ			
	846		4884	4040
	2008 ЖЫЛ			
	3919		4996*	4000*
	2009 ЖЫЛ			
	6500*		6350*	500*
2010 ЖЫЛ				

	7880*		6062*	4000*
	19145		22292	12540
2	2006 ЖЫЛ	РБ		
	2089			
	2007 ЖЫЛ			
	2586			
	2008 ЖЫЛ			
	3068			
	2009 ЖЫЛ			
	7500*			
	2010 ЖЫЛ			
	8661*			
	21815			
3	2006 ЖЫЛ	ЖБ, ШСҚ		
	230		45	18
	2007 ЖЫЛ			
			126	7
	2008 ЖЫЛ			
			587	6*
	2009 ЖЫЛ			
	756*	6*		
2010 ЖЫЛ				
			850*	7*
			2319	26
4	2006 ЖЫЛ	ЖБ, ШСҚ		
			18	3
	2007 ЖЫЛ			
			208	8
	2008 ЖЫЛ			
			171*	10*
	2009 ЖЫЛ			
	318*	10*		
2010 ЖЫЛ				
			130*	12*
			827	40
	2007 ЖЫЛ			

				2
1	2008 ЖЫЛ	ШСҚ		
				3*
	2009 ЖЫЛ			
				3*
				8
1	2007 ЖЫЛ	ЖБ, ШСҚ		
			186	420
	2008 ЖЫЛ			
			177	500*
	2009 ЖЫЛ			
			212	1700*
	2010 ЖЫЛ			
			238	1800*
			813	4420
1	2007 ЖЫЛ	РБ		
	2008 ЖЫЛ			
	2009 ЖЫЛ			
	850*			
2010 ЖЫЛ				
970*				
	1820			
2	2007 ЖЫЛ	ЖБ		
			194	
	2008 ЖЫЛ			
			175*	
	2009 ЖЫЛ			
			233*	
	2010 ЖЫЛ			
			230*	
			832	

1	2007 ЖЫЛ	ЖБ		
			5	
	2008 ЖЫЛ			
			5*	
	2009 ЖЫЛ			
			6*	
	2010 ЖЫЛ			
			7*	
			23	
2	2007 ЖЫЛ	ШСҚ		899
	2008 ЖЫЛ			989*
	2009 ЖЫЛ			1081*
	2010 ЖЫЛ			1691*
			4660	
1	2007 ЖЫЛ	ЖБ, ШСҚ		
			42,1	1,5
	2008 ЖЫЛ			
			48*	1,5*
	2009 ЖЫЛ			
			48*	1,5*
			181,1	6
2	2007 ЖЫЛ	ЖБ, ШСҚ		
			9	1,5
	2008 ЖЫЛ			
			9,6*	1,5*
	2009 ЖЫЛ			
			10,2*	1,5*
	2010 ЖЫЛ			
			8,3*	1,5*
			37,1	6

1	2007 ЖЫЛ	ЖБ		
			0,7	
	2008 ЖЫЛ			
			0,7*	
	2009 ЖЫЛ			
			0,9*	
	2010 ЖЫЛ			
			1,1*	
			3,4	
2	Қажет етілмейді			
1	Қажет етілмейді			
2	2007 ЖЫЛ	РБ		
	2008 ЖЫЛ			
	54			
	2009 ЖЫЛ			
	2010 ЖЫЛ			
	54			
3	2007 ЖЫЛ	РБ		
	162			
	2008 ЖЫЛ			
	290			
	2009 ЖЫЛ			
	2010 ЖЫЛ			
	452			
4	2007 ЖЫЛ			
			9	2,5
	2008 ЖЫЛ			

			6*	2,5*
	2009 ЖЫЛ	ЖБ, ШСҚ		
			4*	2,5*
	2010 ЖЫЛ			
			6*	2,5*
			25	10
	2006 ЖЫЛ			
	12211	2089	1000	
	2007 ЖЫЛ			
	18218	14121,8	8724,5	
	2008 ЖЫЛ			
	23640	15299,3	23724,5	
	2009 ЖЫЛ			
	41915	16640,1*	5111,5*	
	2010 ЖЫЛ			
	44450	18360,4*	8431,5*	
	128223	64421,6	45992	

Ескертпе: аббревиатуралар мен қысқарған сөздердің толық жазылуы

АШМ - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі;

ИСМ - Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігі

МАМ - Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі

БҒМ - Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қ о р ш а ғ а н -

ортамині - Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігі

ЭБЖМ - Қазақстан Республикасы Экономика және бюджеттік жоспарлау
м и н и с т р л і г і

ДМ - Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ЭМРМ - Қазақстан Республикасы Энергетика және минералды
р е с у р с т а р м и н и с т р л і г і

Р Б - республикалық бюджет

Ж Б - жергілікті бюджеттер

ШСҚ - шаруашылық жүргізуші субъектілердің қаражаты

ШЖШ - шоғырланудың жол берілетін шегі

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК